

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Οργανισμός του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ) και κατάσταση των λειτουργιών και των υπαλλήλων του»

I. Γενικές παρατηρήσεις

A. Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο αφορά το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (άρθρο 100Α του Συντάγματος). Το νομοσχέδιο, όπως το επεξεργάστηκε η Διαρκής Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων, διαρθρώνεται σε τέσσερα (4) Μέρη και αποτελείται από εκατόν είκοσι έξι (126) άρθρα, συμπεριλαμβανομένων, αφενός μεν της με γενικό αριθμό 1068 και ειδικό αριθμό 167, από 15-9-2021 τροπολογίας, που πρότεινε ο Υπουργός Οικονομικών και η Επιτροπή έκανε δεκτή (άρθρο 125), αφετέρου δε του ακροτελεύτιου άρθρου, που ορίζει τον χρόνο έναρξης ισχύος των διατάξεων του νόμου.

Το πρώτο Μέρος, υπό τον τίτλο «Αρμοδιότητες – Διάρθρωση -Συγκρότηση», αποτελείται από δύο Κεφάλαια. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α' (άρθρα 1-10), υπό τον τίτλο «Αποστολή και αρμοδιότητες του ΝΣΚ», καθορίζεται ο σκοπός (άρθρο 1) και το αντικείμενο (άρθρο 2) του νόμου, προσδιορίζονται η αποστολή (άρθρο 3) και οι αρμοδιότητες (άρθρο 4) του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ρυθμίζεται η συγκρότηση του ΝΣΚ ως συλλογικού οργάνου (άρθρο 5), καθορίζονται οι ειδικότερες αρμοδιότητες των Τριμελών Επιτροπών (άρθρο 6), των Τμημάτων και της Ολομέλειας του ΝΣΚ (άρθρο 7), και περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με τη γνωμοδοτική αρμοδιότητα του ΝΣΚ (άρθρο 8), τη λειτουργία του ΝΣΚ ως συλλογικού οργάνου (άρθρο

9), καθώς και με τη συγκρότηση, σύνθεση και λειτουργία των Υπηρεσιακών-Πειθαρχικών Συμβουλίων του (άρθρο 10).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β΄ (άρθρα 11-33), υπό τον τίτλο «Πρόεδρος-Υπηρεσιακές Μονάδες ΝΣΚ-Καθήκοντα-Υποχρεώσεις Λειτουργιών του ΝΣΚ και Δικηγόρων του Δημοσίου» καθορίζονται οι γενικές αρμοδιότητες του Προέδρου του ΝΣΚ (άρθρο 11) και οι ειδικές αρμοδιότητές του ως Αντιπροσώπου της Ελληνικής Δημοκρατίας στο ΕΔΔΑ (άρθρο 12), περιλαμβάνονται ρυθμίσεις σχετικά με τη συγκρότηση της Κεντρικής Υπηρεσίας ΝΣΚ (άρθρο 13), του Γραφείου Προέδρου του ΝΣΚ (άρθρο 14), της Γραμματείας (άρθρο 15) και των Σχηματισμών Δικαστικών και Εξωδικαστικών Υποθέσεων (άρθρο 16), με τη διάρθρωση των επιμέρους Διευθύνσεων της Κεντρικής Υπηρεσίας του ΝΣΚ (άρθρο 17), τη λειτουργία του Γραφείου Επιθεώρησης (άρθρο 18) και του Αυτοτελούς Γραφείου Προστασίας Δεδομένων (άρθρο 19), καθώς και με τη συγκρότηση και λειτουργία των λοιπών Γραφείων του ΝΣΚ (άρθρο 20), συμπεριλαμβανομένων και των Δικαστικών (άρθρο 21). Επιπρόσθετα, προσδιορίζονται οι όροι σχετικά με τη λειτουργία των Γραφείων που υφίστανται σε ν.π.δ.δ., Ανεξάρτητες Αρχές και ΑΕΙ (άρθρο 22), ρυθμίζεται η νομιμοποίηση των λειτουργιών του ΝΣΚ προς παράσταση στα πολιτικά, διοικητικά, αλλοδαπά, ευρωπαϊκά, διεθνή και διαιτητικά δικαστήρια (άρθρο 23), η συμμετοχή του Δημοσίου σε ποινικές διαδικασίες (άρθρο 24), καθώς και η εκπροσώπηση του Δημοσίου από διοικητικά όργανα (άρθρο 25). Καθορίζονται επίσης τα καθήκοντα των Λειτουργιών του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (άρθρο 26) και περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με το χειρισμό των υποθέσεων (άρθρο 27), τις υποχρεώσεις των υπηρεσιών του ΝΣΚ και τη διαχείριση των εκκρεμών υποθέσεων σε περίπτωση διαδοχής των καταργούμενων ν.π.δ.δ. ή φορέων από το Δημόσιο (άρθρο 28), καθώς και αναφορικά με λοιπά λειτουργικά και οικονομικά θέματα (άρθρο 29). Τέλος, καθορίζονται οι όροι νομιμοποίησης των Δικηγόρων του Δημοσίου (άρθρο 30), των δικηγορικών εταιρειών και Δικηγόρων αλλοδαπής (άρθρο 31), χειρισμού ειδικών διαιτητικών υποθέσεων (άρθρο 32), καθώς και το νομικό καθεστώς των ασκούμενων δικηγόρων του ΝΣΚ (άρθρο 33).

Το Μέρος Δεύτερο, υπό τον τίτλο «Κατάσταση Λειτουργιών του ΝΣΚ» περιέχει πέντε κεφάλαια. Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Α΄ (άρθρα 34-60), υπό τον τίτλο «Γενική Υπηρεσιακή Κατάσταση-Θέσεις-Διαγωνισμός- Διορισμός», καθορίζονται οι βαθμοί των Λειτουργιών του ΝΣΚ και ρυθμίζονται ζητήματα αντιστοιχίας και αναπλήρωσής τους (άρθρο 34), προσδιορίζεται το σχετικό με την αρχαιότητα των Λειτουργιών καθεστώς (άρθρο 35) και το σύνολο των οργανικών θέσεων τους (άρθρο 36), και περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με τα προσόντα (άρθρο 37), τα κωλύματα διορισμού (άρθρο

38) και την άρση τους (άρθρο 39), τους όρους προκήρυξης του διαγωνισμού προς πλήρωση κενών οργανικών θέσεων (άρθρο 40), καθώς και με την Επιτροπή που διενεργεί τον διαγωνισμό (άρθρο 41). Επιπρόσθετα, ρυθμίζονται οι όροι συμμετοχής των υποψηφίων στον διαγωνισμό (άρθρο 42), καθορίζονται η εξεταστέα ύλη (άρθρο 43), τα στάδια του διαγωνισμού και ο τρόπος βαθμολογίας (άρθρο 44), περιλαμβάνονται γενικές ρυθμίσεις σχετικά με τη διεξαγωγή της προκριματικής-γραπτής εξέτασης (άρθρο 45), τους κανόνες που τη διέπουν (άρθρο 46) και τη βαθμολόγησή της (άρθρο 47), και προσδιορίζεται το καθεστώς της τελικής-προφορικής εξέτασης καθώς και η μέθοδος υπολογισμού των τελικών βαθμών των υποψηφίων (άρθρο 48). Επιπλέον, ρυθμίζεται η μέθοδος επιλογής των υποψηφίων σε περίπτωση ισοβαθμίας (άρθρο 49) και η σύνταξη πρακτικού διαγωνισμού και πίνακα οριστικών αποτελεσμάτων (άρθρο 50), καθορίζονται οι σχετικοί με τον διορισμό (άρθρο 51), την ανάκληση αυτού (άρθρο 52) και τον αναδιορισμό (άρθρο 53) όροι, τα ασυμβίβαστα των Λειτουργών του ΝΣΚ, αλλά και οι προϋποθέσεις του επιτρεπτού της συμμετοχής τους σε συλλογικά όργανα (άρθρο 54), και περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με τη σύγκρουση συμφερόντων τους (άρθρο 55). Τέλος, ορίζεται ότι οι Λειτουργοί του ΝΣΚ υπάγονται σε ειδική δικαστική (άρθρο 56), και προσδιορίζονται οι ειδικοί όροι εκπροσώπησής τους σε δίκες που αφορούν ευθύνη τους από πράξεις ή παραλείψεις κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την εκτέλεση των καθηκόντων τους (άρθρο 57), η συμμετοχή τους σε ασφαλιστικά ταμεία (άρθρο 58), η τήρηση ατομικού φακέλου και το σχετικό καθεστώς (άρθρο 59), και ρυθμίζονται μισθολογικά ζητήματα (άρθρο 60).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Β' (άρθρα 61-63), υπό τον τίτλο «Αδειες», ρυθμίζεται το καθεστώς των κανονικών αδειών (άρθρο 61), των αναρρωτικών αδειών, των αδειών μητρότητας και πατρότητας (άρθρο 62), καθώς και των εκπαιδευτικών αδειών των Λειτουργών του ΝΣΚ (άρθρο 63).

Στο Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 64-67), υπό τον τίτλο «Προαγωγές Λειτουργών του ΝΣΚ», περιλαμβάνονται ρυθμίσεις αναφορικά με τη μονιμοποίηση των Δόκιμων Δικαστικών Πληρεξουσίων (άρθρο 64), το καθεστώς των προαγωγών των Λειτουργών του ΝΣΚ (άρθρο 65), την αποχή από την προαγωγή των Λειτουργών του ΝΣΚ σε περίπτωση εκκρεμούς σε βάρος τους πειθαρχικής δίωξης και μέχρι την έκδοση τελεσίδικης απόφασης (άρθρο 66), καθώς και τη δυνατότητα άσκησης προσφυγής κατά του πρακτικού γνωμοδότησης του Υπηρεσιακού Συμβουλίου για μη προαγωγή (άρθρο 67).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Δ' (άρθρα 68-71), υπό τον τίτλο «Υπηρεσιακές Μεταβολές», καθορίζεται το νομοθετικό καθεστώς των τοποθετήσεων, μεταθέσεων και μετακινήσεων των Λειτουργών του ΝΣΚ (άρθρο 68),

ρυθμίζεται ειδικά το ζήτημα της μετάβασής τους εκτός έδρας ή στην αλλοδαπή (άρθρο 69) και το καθεστώς των αποσπάσεών τους (άρθρο 70), και προσδιορίζεται το χρονικό διάστημα εντός του οποίου οφείλουν να βρίσκονται στη θέση τους οι λειτουργοί του ΝΣΚ που τοποθετούνται, μετατίθενται, αποσπώνται ή επανέρχονται στην Υπηρεσία (άρθρο 71).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου Ε΄, υπό τον τίτλο «Διαθεσιμότητα -Αργία», (άρθρα 72-73) καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία θέσης σε διαθεσιμότητα και σε αργία λειτουργού του ΝΣΚ. Το Κεφάλαιο ΣΤ΄ (άρθρα 74-80), υπό τον τίτλο «Επιθεώρηση Γραφείων και Λειτουργιών του ΝΣΚ», ρυθμίζει τα ζητήματα της επιθεώρησης των λειτουργιών και της αξιολόγησης των υπηρεσιακών μονάδων του ΝΣΚ. Ειδικότερα, ρυθμίζονται η στελέχωση και οι στόχοι του Γραφείου Επιθεώρησης (άρθρο 74), καθορίζονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες του Προϊσταμένου του Γραφείου Επιθεώρησης (άρθρο 75), οι αρμοδιότητες των Επιθεωρητών (άρθρο 76), εξειδικεύεται η διαδικασία αξιολόγησης των υπηρεσιακών μονάδων (άρθρο 77) και επιθεώρησης των λειτουργιών του ΝΣΚ (άρθρο 78), καθορίζονται, με λεπτομέρειες, το περιεχόμενο και τα κριτήρια της αξιολόγησης των σχετικών εκθέσεων επιθεώρησης (άρθρο 79), και ρυθμίζεται η άσκηση του δικαιώματος προσφυγής των επιθεωρουμένων κατά της Έκθεσης Επιθεώρησης (άρθρο 80). Το Κεφάλαιο Ζ΄ (άρθρα 81-102), υπό τον τίτλο «Αξιολόγηση Υπηρεσιακών Μονάδων», περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν στο πειθαρχικό δίκαιο των λειτουργιών του ΝΣΚ. Ειδικότερα, ορίζονται οι γενικές αρχές που διέπουν την πειθαρχική διαδικασία (άρθρο 81), καθορίζονται τα πειθαρχικά παραπτώματα (άρθρο 82), ο χρόνος παραγραφής τους (άρθρο 83) και οι αντίστοιχες πειθαρχικές ποινές (άρθρο 84), ορίζεται η έναρξη και η λήξη της πειθαρχικής ευθύνης (άρθρο 85), καθορίζονται τα πειθαρχικά όργανα (άρθρο 86), η πειθαρχική δικαιοδοσία (άρθρο 87) και τα κωλύματα συμμετοχής σε πειθαρχικό συμβούλιο (άρθρο 88), ρυθμίζεται η άσκηση της πειθαρχικής δίωξης (άρθρα 89-90), καθώς και τα επιμέρους στάδια της πειθαρχικής διαδικασίας, η διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης (άρθρο 91) και ένορκης διοικητικής εξέτασης (άρθρο 92), η έναρξη της δίωξης με την άσκηση πειθαρχικής αγωγής και οι προϋποθέσεις λήξης της δίωξης (άρθρο 93), η πειθαρχική προδικασία (άρθρο 94), η διεξαγωγή ανάκρισης και διενέργειας ανακριτικών πράξεων (άρθρα 95-96), η κλήση σε απολογία και η κύρια διαδικασία, που καταλήγει στην έκδοση απόφασης (άρθρα 97-98), ρυθμίζεται η άσκηση έφεσης κατά της πειθαρχικής απόφασης, η άσκηση προσφυγής, η επανάληψη της πειθαρχικής δίκης, καθώς και ζητήματα σχετικά με την εκτέλεση της πειθαρχικής απόφασης (άρθρα 99-102). Στο Κεφάλαιο Η΄ (άρθρα 103-105), υπό τον τίτλο «Λύση της Υπηρεσιακής Σχέσης», περιλαμβάνονται διατάξεις σχετικά με τη

λύση της υπηρεσιακής σχέσης των λειτουργών του ΝΣΚ, δηλαδή την οριστική παύση, την παραίτηση, καθώς και την αποχώρηση από την υπηρεσία.

Το Μέρος Τρίτο (άρθρα 106-119), υπό τον τίτλο «Διοικητικό Προσωπικό ΝΣΚ», περιλαμβάνει ρυθμίσεις για το διοικητικό προσωπικό του ΝΣΚ και αποτελείται από τρία (3) Κεφάλαια. Ειδικότερα: Στο Κεφάλαιο Α' (άρθρα 106-111), υπό τον τίτλο «Οργανικές Θέσεις - Κλάδοι - Κατηγορίες - Προϊστάμενοι», καθορίζονται οι οργανικές θέσεις και η κατανομή τους για το προσωπικό με σχέση εργασίας δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου κατά κατηγορία, κλάδο, εκπαιδευτική βαθμίδα και ειδικότητα (άρθρα 106-108), ρυθμίζεται η κατάταξη του προσωπικού (άρθρο 109), καθορίζονται οι κλάδοι και οι αρμοδιότητες των προϊσταμένων (άρθρο 110), καθώς και τα κατά κλάδο και ειδικότητα πρόσθετα προσόντα διορισμού και πρόσληψης των υπαλλήλων (άρθρο 111). Στο Κεφάλαιο Β' (άρθρα 112-116), υπό τον τίτλο «Αξιολόγηση-Επιλογή Προϊσταμένων», θεσπίζονται, μεταξύ άλλων, η διαδικασία της αξιολόγησης του προσωπικού και η επιλογή προϊσταμένων, και περιλαμβάνονται ρυθμίσεις για την υπερωριακή εργασία, καθώς και τη συγκρότηση του Υπηρεσιακού και του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Το Κεφάλαιο Γ' (άρθρα 117-119), υπό τον τίτλο «Πειθαρχικό Δίκαιο», καθορίζει το πλαίσιο της πειθαρχικής διαδικασίας.

Το Μέρος Τέταρτο (άρθρα 120-126), υπό τον τίτλο «Εξουσιοδοτικές-Μεταβατικές και Τελικές Διατάξεις», περιλαμβάνει ρυθμίσεις για την ετήσια έκθεση του ΝΣΚ (άρθρο 120), ειδικότερες ρυθμίσεις για τη διακίνηση εγγράφων στις υπηρεσίες του (άρθρο 121), εξουσιοδοτικές, μεταβατικές και τελικές διατάξεις (άρθρα 122-123) και ορίζει τις καταργούμενες διατάξεις (άρθρο 124). Εξ άλλου, παρέχεται δυνατότητα μεταφοράς τυχόν μη συμψηφισθέντων χρεωστικής διαφοράς ποσών πιστωτικών ιδρυμάτων, λόγω μη επάρκειας φορολογικών κερδών σε επόμενο φορολογικό έτος (σε κάθε περίπτωση, εντός της αντίστοιχης εικοσαετούς περιόδου απόσβεσης), στο οποίο θα υπάρχει επάρκεια φορολογικών κερδών, ορίζεται ότι το Κέντρο Πολιτισμού Ίδρυμα Σταύρος Νιάρχος Α.Ε. λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και εξαιρείται από διατάξεις που διέπουν τη σφαίρα λειτουργίας του Ελληνικού Δημοσίου, μειώνεται, για καθορισμένο χρονικό διάστημα, το ποσοστό παρακράτησης από το Ελληνικό Δημόσιο έναντι των πάσης φύσεως οφειλών της εταιρίας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.» προς το Δημόσιο, προβλέπεται απαλλαγή της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.» από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, και θεσπίζεται ειδική ρύθμιση για το προσωπικό της Πολεμικής Αεροπορίας που μεταβαίνει στο εξωτερικά στο πλαίσιο διακρατικής συμφωνίας (άρθρο 125). Τέλος, ορίζεται η έναρξη ισχύος των διατάξεων του νόμου (άρθρο 126).

Β. Το ΝΣΚ υπάγεται απευθείας στον Υπουργό Οικονομικών. Κατοχυρώθηκε συνταγματικά με την αναθεώρηση του 2001. Στο άρθρο 100Α του Συντάγματος, όπως το άρθρο αυτό προστέθηκε με το Ψήφισμα της 6-4-2001, ορίζονται τα εξής: «Νόμος ορίζει τα σχετικά με τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, καθώς και τα σχετικά με την υπηρεσιακή κατάσταση των λειτουργών και υπαλλήλων που υπηρετούν σε αυτό. Στην αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ανήκουν ιδίως η δικαστική υποστήριξη και εκπροσώπηση του Δημοσίου και η αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου ή ο συμβιβασμός σε διαφορές με αυτό. Στο κύριο προσωπικό του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους έχουν ανάλογη εφαρμογή οι διατάξεις των άρθρων 88 παράγραφοι 2 και 5 και 90 παράγραφος 5». Στις παρ. 2 και 5 του άρθρου 88 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «2. Οι αποδοχές των δικαστικών λειτουργών είναι ανάλογες με το λειτούργημά τους. Τα σχετικά με τη βαθμολογική και μισθολογική τους εξέλιξη και με την κατάστασή τους γενικά καθορίζονται με ειδικούς νόμους. (...) 5. Οι δικαστικοί λειτουργοί, έως και το βαθμό του εφέτη ή του αντεισαγγελέα εφετών και τους αντίστοιχους με αυτούς βαθμούς, αποχωρούν υποχρεωτικά από την υπηρεσία μόλις συμπληρώσουν το εξηκοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους (...)».

Το ΝΣΚ έχει ως βασική αποστολή τη δικαστική υπεράσπιση των συμφερόντων του Ελληνικού Κράτους και τη νομική υποστήριξή του, καθώς είναι ο νομικός παραστάτης του. Στο πλαίσιο της αποστολής αυτής έχει απονεμηθεί διαχρονικώς στο Νομικό Συμβούλιο του Κράτους, μεταξύ άλλων, η αρμοδιότητα να γνωμοδοτεί για την «τηρητέα πορεία επί δικαστικών αποφάσεων» (άρθρο 5 παρ. 1 περ. ζ' Β.Δ. 6/1961) ή την «τηρητέα πορεία» (άρθρο 5 παράγραφοι 1 και 2 Π.Δ. 282/1996) και, ήδη, «τη μη άσκηση αγωγών ή άλλων ενδίκων βοηθημάτων από το Δημόσιο» (άρθρο 6 παρ. 1 περ. α' ν. 3086/2002). Η σχετική αρμοδιότητα εντάσσεται στην προδικασία άσκησης εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου διαδικαστικών πράξεων προς διάπλωση της έννομης σχέσης της δίκης είτε κατά τρόπο άμεσο (όπως η άσκηση αγωγής) είτε κατά τρόπο έμμεσο, κατόπιν παρεμβολής άλλης διαδικαστικής πράξης εκ μέρους διαδίκου προς το δικαστήριο που δικάζει. Κατά την άσκηση της απονεμόμενης με τις διατάξεις αυτές αρμοδιότητας, οι οικείοι σχηματισμοί του ΝΣΚ, κατά τον λόγο της αρμοδιότητάς τους, εκφράζουν, βάσει των αρχών της νομικής επιστήμης, τη γνώμη τους για τον δικονομικό χειρισμό συγκεκριμένης υπόθεσης (και όχι εισέτι διαφοράς) ή την δικονομική στάση που πρέπει να τηρήσει το Ελληνικό Δημόσιο σε ήδη εκκρεμή διαφορά. Με το περιεχόμενο αυτό, τα εκδιδόμενα κατ' ενάσκηση της εν λόγω αρμοδιότητας πρακτικά των οικείων σχηματισμών του ΝΣΚ δεν αποτελούν ε-

κτελεστές διοικητικές πράξεις, παραδεκτώς προσβλητές με αίτηση ακυρώσεως ή προσφυγή ουσίας, διότι συνιστούν προπαρασκευαστικές ενέργειες του Ελληνικού Δημοσίου εν όψει δικαστικής διένεξης, και δεν μεταβάλλουν την έννομη σχέση ή κατάσταση που συνιστά το αντικείμενο της διένεξης. Η σύμπραξη του Υπουργού Οικονομικών (ή, κατά περίπτωση, του αρμόδιου επί ακυρωτικών υποθέσεων Υπουργού ή του Προέδρου του ΝΣΚ) στη σχετική διαδικασία, ο οποίος δύναται να τροποποιήσει το περιεχόμενο των πρακτικών γνωμοδοτήσεων μόνο προς όφελος του Δημοσίου, είναι αναγκαία προκειμένου να εξασφαλίζεται η απαραίτητη διαφάνεια και να παρέχεται η δυνατότητα εκτίμησης, αφενός, της σκοπιμότητας της άσκησης ή μη ενδίκων βοηθημάτων, προς αποφυγή διεξαγωγής ανώφελων δικών εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου και, αφετέρου, της σοβαρότητας των τυχόν συνεπειών τις οποίες ενδέχεται να έχει για τα συμφέροντα του Ελληνικού Κράτους η ενέργεια αυτή. Η έγκριση αυτή από τον Υπουργό Οικονομικών των σχετικών πρακτικών γνωμοδότησης δεν προσδίδει, καθ' εαυτήν, στη γνωμοδότηση εκτελεστό χαρακτήρα, διότι η δεσμευτικότητα της έγκρισης περιορίζεται, κατά τη ρητή πρόβλεψη του τέταρτου εδαφίου του άρθρου 7 παρ. 6 ν. 3086/2002, σε εσωτερικά ζητήματα και σχέσεις του Δημοσίου, ειδικότερα δε στα όργανα της Διοίκησης και στα μέλη του ΝΣΚ, τα οποία, σε περίπτωση μη συμμόρφωσής τους προς τα γενόμενα δεκτά από τον Υπουργό Οικονομικών (ή τον αρμόδιο για τις ακυρωτικές υποθέσεις Υπουργό ή τον Πρόεδρο του ΝΣΚ), υπέχουν πειθαρχικές ευθύνες, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 39 επ. του Π.Δ. 238/2003, λόγω μη τήρησης ή πλημμελούς εκπλήρωσης των απορρευουσών από τα άρθρα 6 και 22 ν. 3086/2002 υποχρεώσεών τους (ΣτΕ 434/2019 Ολομ.).

Περαιτέρω, έχει κριθεί ότι η ρύθμιση της υπηρεσιακής κατάστασης του προσωπικού του ΝΣΚ δεν επιφυλάσσεται αποκλειστικά υπέρ του τυπικού νόμου, αλλά είναι δυνατόν να ρυθμισθεί και με προεδρικό διάταγμα, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις έγκυρης νομοθετικής εξουσιοδότησης του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος (ΣτΕ 3286/2011). Με τη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 43 του Συντάγματος παρέχεται στον κοινό νομοθέτη το δικαίωμα να μεταβιβάσει την αρμοδιότητα της θέσπισης κανόνων δικαίου στην εκτελεστική εξουσία. Τίθεται δε ο κανόνας (εδάφιο πρώτο) ότι η νομοθετική εξουσιοδότηση παρέχεται προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ως αρχηγό της εκτελεστικής εξουσίας, ο οποίος ασκεί τη μεταβιβαζόμενη αρμοδιότητα με την έκδοση προεδρικών διαταγμάτων. Η νομοθετική εξουσιοδότηση, για να είναι νόμιμη, πρέπει να είναι ειδική και ορισμένη, δηλαδή να προβαίνει σε συγκεκριμένο προσδιορισμό του αντικειμένου της και να καθορίζει τα όριά της σε σχέση με αυτό.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων

1. Επί του άρθρου 4

Στην παρ. 2 («Στην αρμοδιότητα του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ανήκει επίσης η νομική υποστήριξη των Ανεξάρτητων Αρχών και ν.π.δ.δ., όπως αυτό προβλέπεται στον παρόντα ή σε ειδικές διατάξεις»), θα ήταν ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, η λέξη «αυτό» να διαγραφεί.

2. Επί του άρθρου 9

Στην παρ. 9 ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα εξής: «Τα Πρακτικά, μετά από την έγκρισή τους, δεν υπόκεινται σε οποιονδήποτε άλλον έλεγχο από όργανο ή Αρχή και αναρτώνται στο διαδίκτυο, εφόσον αφορούν σε υποθέσεις χρηματικού αντικειμένου άνω των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών το παραπάνω ποσό μπορεί να αναπροσαρμόζεται».

Στο άρθρο 43 παρ. 2 του Συντάγματος ορίζεται ότι: «Ύστερα από πρόταση του αρμόδιου Υπουργού επιτρέπεται η έκδοση κανονιστικών διαταγμάτων, με ειδική εξουσιοδότηση νόμου και μέσα στα όριά της. Εξουσιοδότηση για έκδοση κανονιστικών πράξεων από άλλα όργανα της διοικήσεως επιτρέπεται προκειμένου να ρυθμισθούν ειδικότερα θέματα ή θέματα με τοπικό ενδιαφέρον ή με χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό». Επ' αυτού έχουν κριθεί τα εξής: Κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων, η νομοθετική εξουσιοδότηση, για να είναι σύμφωνη με το Σύνταγμα, πρέπει να είναι ειδική και ορισμένη, υπό την έννοια ότι πρέπει να προσδιορίζει καθ' ύλην το αντικείμενό της, δηλαδή να μην είναι γενική και αόριστη, ασχέτως αν είναι ευρεία ή στενή, ασχέτως, δηλαδή αν είναι μεγαλύτερος ή μικρότερος ο αριθμός των περιπτώσεων τις οποίες η Διοίκηση μπορεί να ρυθμίσει, βάσει της συγκεκριμένης νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως, κανονιστικώς (βλ. ΣτΕ 180/2021, Ολ. 1804/2017, 2150, 2148, 2090/2015, 3405, 3299, 3013/2014). Περαιτέρω, ως «ειδικότερα θέματα», για τη ρύθμιση των οποίων επιτρέπεται η παροχή νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως σε άλλα, πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα της Διοικήσεως, νοούνται εκείνα τα οποία αποτελούν, κατά το περιεχόμενό τους και σε σχέση με την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος που αποτελεί το αντικείμενο της νομοθετικής ρυθμίσεως. Απαιτείται, επομένως, στην περίπτωση αυτή, να περιέχει το νομοθετικό κείμενο όχι απλώς τον καθ' ύλην προσδιορισμό του αντικειμένου της εξουσιοδοτήσεως, αλλά, επί πλέον, και την ουσιαστική ρύθμισή του, έστω και σε γενικό, ορισμένο όμως, πλαίσιο, σύμφωνα προς το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση προκειμένου να ρυθμίσει

τα μερικότερα θέματα (βλ. ΣτΕ 180/2021, Ολ. 1804/2017, 1749/2016, 2150, 2148, 2090, 520, 148-150/2015, 3299, 3013/2014, 2186/2013, 235/2012, 1297-1300, 738/2011, 3427, 1210/2010, 2815/2004 κ.ά., καθώς επίσης και ΣτΕ Ολ. 2113/2014, 3220/2010, 3489/2008, 1776/2007). Η ανωτέρω ουσιαστική ρύθμιση μπορεί να υπάρχει τόσο στις διατάξεις του εξουσιοδοτικού νόμου όσο και σε διατάξεις άλλων νόμων σχετικών με τα θέματα που αποτελούν αντικείμενο της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως (βλ. ΣτΕ 180/2021, Ολ. 1804/2017, 1749/2016, 520/2015, 3013/2014, 2186/2013, 1210/2010 κ.ά.). Εξ άλλου, για το συνταγματικό κύρος της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως δεν απαιτείται οπωσδήποτε να διαγράφει η ίδια ή με παραπομπή σε άλλη διάταξη νόμου βασικές αρχές και κατευθύνσεις στο πλαίσιο των οποίων οφείλει να κινηθεί η Διοίκηση κατά την κανονιστική ρύθμιση των θεμάτων αυτών (βλ. ΣτΕ 3404 - 05/2014 Ολ., 2304/1995 Ολ., 1466/1995 Ολ., 1337/2013 7μ., 3748/2008 7μ., 966/2008, 2166/2002 7μ., 1667 - 1672/2002 7μ., 3722 - 3724/2000 7μ. κ.ά., πρβλ., όμως, και ΣτΕ 478 - 80/1989 Ολ., 2573/2015, ΠΕ 6/2007). Τέλος, ενώ αρχικώς γινόταν δεκτό, ότι η ρύθμιση της οργανώσεως επαγγέλματος ή της ασκήσεως οικονομικής ελευθερίας ή ατομικού δικαιώματος εν γένει πρέπει καταρχήν να γίνεται με κανονιστικό προεδρικό διάταγμα (βλ. ΣτΕ 3671/2006 Ολομ., 2815/2004 Ολομ. και ΣτΕ 3257/2004 7μ., 4176/2001 7μ., 4167/2001 7μ.), μεταγενεστέρως (βλ. ΣτΕ Ολ. 2186/2013, 3220/2010, 3489/2008, 1776/2007), κρίθηκε ότι τα εν λόγω ζητήματα μπορούν τελικώς να ρυθμίζονται ειδικότερα και με υπουργική απόφαση, εφόσον, όμως, κατά τα προεκτεθέντα, η ουσιαστική ρύθμιση του θέματος διαγράφεται, έστω σε γενικές γραμμές, στην εξουσιοδοτική ή σε άλλη διάταξη (βλ. ΣτΕ 180/2021, Ολομ. 1804/2017, ΣτΕ 780/2014, 2059, 1634/2009, 3976/2000 7μ., 2272/2000 7μ., καθώς επίσης και 2396/2007 7μ.).

Υπό το φως των ανωτέρω, παρατηρείται ότι η προβλεπόμενη από το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 δυνατότητα αναπροσαρμογής, με υπουργική απόφαση, του ποσού άνω του οποίου δημοσιοποιούνται Πρακτικά επί υποθέσεων με το αντίστοιχο χρηματικό αντικείμενο, δεν φαίνεται να αποτελεί λεπτομερειακό ζήτημα. Και τούτο, ανεξαρτήτως του ότι, εν προκειμένω, επιλογή του νομοθέτη είναι το οικονομικό αντικείμενο μιας υπόθεσης να αποτελεί το μοναδικό κριτήριο για την υποχρεωτική δημοσιοποίησή της (αρχή της διαφάνειας).

3. Επί του άρθρου 27

Σύμφωνα με την πρώτη πρόταση της παραγράφου 2 του άρθρου 27: «Σε περίπτωση αιτήματος της υπηρεσίας για άσκηση επιθετικής ενέργειας, που ο χειριζόμενος την υπόθεση και ο Προϊστάμενός του κρίνουν ότι δεν πιθα-

νολογείται η ευδοκίμησή της, η υπόθεση εισάγεται άμεσα,(...)». Θα μπορούσε, ενδεχομένως, για λόγους νομοτεχνικούς, να αναδιατυπωθεί ως εξής: «Σε περίπτωση αιτήματος της υπηρεσίας για άσκηση επιθετικής ενέργειας, η ευδοκίμηση της οποίας δεν πιθανολογείται από τον χειριζόμενο την υπόθεση και τον Προϊστάμενο του, η υπόθεση εισάγεται πάραυτα,(...)».

4. Επί των άρθρων 27 και 31

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 27 («Εφόσον δεν συντρέχουν οι περιπτώσεις των παρ. 1 και 2, ο λειτουργός οφείλει να προβεί σε κάθε ενδεικνυόμενη δικαστική ή εξώδικη ενέργεια ή παράσταση για την υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου των λοιπών ή των λοιπών φορέων που το ΝΣΚ διεξάγει τη νομική τους υπηρεσία (...)») καθώς και στην παράγραφο 1 του άρθρου 31 («Με απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, που εκδίδεται αυτεπαγγέλτως ή μετά από αίτημα Υπουργείου, ν.π.δ.δ. ή Ανεξάρτητης Αρχής, των οποίων η νομική υπηρεσία διεξάγεται από το ΝΣΚ (...)»), θα ήταν ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, οι φράσεις «που το ΝΣΚ διεξάγει τη νομική τους υπηρεσία» καθώς και «των οποίων η νομική υπηρεσία διεξάγεται από το ΝΣΚ», να αναδιατυπωθούν, αντίστοιχα, ως εξής: «των οποίων η νομική υποστήριξη ανήκει στο ΝΣΚ» και «των οποίων η νομική υποστήριξη διασφαλίζεται από το ΝΣΚ».

5. Επί του άρθρου 32

Με το άρθρο 32 προβλέπεται ότι «σε περιπτώσεις διαιτητικών υποθέσεων, με διάδικο το Δημόσιο ή άλλο φορέα που η νομική του υπηρεσία διεξάγεται από το ΝΣΚ, οι οποίες έχουν ιδιαίτερα μεγάλο οικονομικό αντικείμενο, ειδικά, πρωτότυπα ή δυσχερή νομικά ζητήματα και εφόσον κριθεί επιβεβλημένη η συνδρομή εξειδικευμένων δικηγορικών εταιρειών ή δικηγόρων για πληρέστερη και αποτελεσματικότερη υπεράσπιση των συμφερόντων του Δημοσίου ή των λοιπών φορέων, ορίζονται, με απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, δικηγορικές εταιρείες ή δικηγόροι για τον, από κοινού με τους λειτουργούς του ΝΣΚ, χειρισμό των υποθέσεων αυτών». Στο πρώτο εδάφιο, η φράση «που η νομική του υπηρεσία διεξάγεται από το ΝΣΚ», θα ήταν ενδεδειγμένο να αντικατασταθεί από τη φράση «του οποίου η νομική υποστήριξη διασφαλίζεται από το ΝΣΚ». Στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 32 αναφέρεται ότι «η απόφαση εκδίδεται, εφόσον αυτό ζητηθεί, αιτιολογημένα από τον καθ' ύλη αρμόδιο Υπουργό ή το όργανο που εκπροσωπεί την Ανεξάρτητη Αρχή ή το ν.π.δ.δ. που είναι διάδικο στη διαιτητική δίκη». Σημειώνεται ότι, εκ της τελευταίας αυτής διατύπωσης, δεν προκύπτει με σαφήνεια από ποιον ή ποιους δύναται να ζητηθεί η προβλεπόμενη από το εν λόγω εδάφιο έκδοση αιτιολογημένης απόφασης.

6. Επί του άρθρου 63

Με το παρόν ρυθμίζονται οι προϋποθέσεις χορήγησης ετήσιας εκπαιδευτικής άδειας στους λειτουργούς του ΝΣΚ για την πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών σε πανεπιστήμιο της αλλοδαπής. Παρατηρείται ότι οι σχετικές διατάξεις δεν ρυθμίζουν την περίπτωση χορήγησης άδειας για πραγματοποίηση μεταπτυχιακών σπουδών σε πανεπιστήμιο της ημεδαπής.

7. Επί του άρθρου 64

Στην παράγραφο 2 («Αν το Συμβούλιο κρίνει ότι ο δόκιμος δεν πρέπει να μονιμοποιηθεί σε Δικαστικό Πληρεξούσιο, λόγω υπηρεσιακής ανεπάρκειας ή έλλειψης ήθους, γνωμοδοτεί αιτιολογημένα για απόλυσή του από την υπηρεσία, για την οποία εκδίδεται απόφαση του Υπουργού Οικονομικών»), θα ήταν ενδεχομένως ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, η φράση «ο δόκιμος δεν πρέπει να μονιμοποιηθεί σε Δικαστικό Πληρεξούσιο», να αναδιατυπωθεί ως εξής: «ο δόκιμος Δικαστικός Πληρεξούσιος δεν πρέπει να μονιμοποιηθεί». Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του παρόντος, οι Δόκιμοι Δικαστικοί πληρεξούσιοι «μονιμοποιούνται και προάγονται» στον βαθμό του Δικαστικού Πληρεξουσίου.

8. Επί του άρθρου 65

Στο δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 10 του άρθρου 65 ορίζεται ότι «Η προαγωγή των λειτουργών του ΝΣΚ στο βαθμό του Δικαστικού Πληρεξουσίου Α΄, γίνεται κατ' εκλογή μεταξύ όσων συγκεντρώνουν τα τυπικά και τα ουσιαστικά προσόντα με βάση: α) το ήθος και την κοινωνική παράσταση, β) το σθένος και την υπηρεσιακή συμπεριφορά, γ) την επιστημονική κατάρτιση, δ) την κρίση, αντίληψη και ικανότητα στην κατανόηση των υποθέσεων, ικανότητα στη διατύπωση των εισηγήσεων και των δικογράφων, ε) την επιμέλεια, εργατικότητα, ποιοτική και ποσοτική υπηρεσιακή απόδοση, στ) την ικανότητα διαχείρισης φόρτου υποθέσεων και εκκρεμοτήτων, ικανότητα ανταπόκρισης και προσαρμογής σε πιθανά νέα και πρόσθετα καθήκοντα». Στο τρίτο εδάφιο ορίζεται ότι «είναι δυνατή η προαγωγή στον παραπάνω βαθμό και όταν ο κρινόμενος αξιολογείται σε ένα μόνο από παραπάνω κριτήρια από (β) έως (στ), με βαθμό καλό». Παρατηρείται ότι θα ήταν ενδεχομένως ενδεδειγμένο να αποσαφηνίζεται αν, όπως προκύπτει εξ αντιδιαστολής, η προαγωγή είναι δυνατή ακόμη και αν ο κρινόμενος αξιολογείται, κατά τα λοιπά κριτήρια, με κακό βαθμό.

9. Επί του άρθρου 68

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του παρόντος ορίζονται τα εξής: «Οι μεταθέσεις των λειτουργών του ΝΣΚ, διενεργούνται με απόφαση του Προέδρου του ΝΣΚ, η οποία εκδίδεται ύστερα από σύμφωνη γνώμη του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου». Οι λειτουργοί του ΝΣΚ μετατίθενται: α) Με αίτησή τους και εφόσον το επιτρέπουν οι υπηρεσιακές ανάγκες, β) χωρίς αίτησή τους, εφόσον συντρέχουν υπηρεσιακές ανάγκες, και γ) όταν από τη συμπεριφορά του λειτουργού του ΝΣΚ ή τον τρόπο εκτέλεσης των καθηκόντων του, προκαλούνται προβλήματα που δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία της υπηρεσίας». Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 ορίζονται τα εξής: «Μετάθεση λειτουργού, χωρίς αίτησή του, γίνεται μόνο με αιτιολογημένη γνωμοδότηση του οικείου Υπηρεσιακού Συμβουλίου κατά της οποίας ασκείται αίτηση ανάκλησης ενώπιον της Ολομέλειας του ΝΣΚ, για σπουδαίο λόγο». Με τη διάταξη της παρ. 4 καθιερώνεται ειδική διοικητική (ενδικοφανής) προσφυγή, με την οποία ο ενδιαφερόμενος στρέφεται κατά της γνωμοδότησης του υπηρεσιακού συμβουλίου, και της οποίας η άσκηση αποτελεί προϋπόθεση για την τυχόν δικαστική αμφισβήτηση της απόφασης του Προέδρου του ΝΣΚ ως προς τη μετάθεση. Ως μόνη νομική βάση της εν λόγω διοικητικής προσφυγής ορίζεται ο σπουδαίος λόγος. Έχουν κριθεί σχετικώς τα εξής: κατά τη διατύπωση της περί μετάθεσης σύμφωνης γνώμης, το υπηρεσιακό συμβούλιο του ΝΣΚ πρέπει να λαμβάνει υπόψη, εκτός από τις υπηρεσιακές ανάγκες (στις οποίες περιλαμβάνεται και η απόκτηση ευρύτερης εμπειρίας του μετατιθεμένου με τη συμμετοχή του στα συλλογικά όργανα του ΝΣΚ), τη σειρά αρχαιότητας, τον συνολικό χρόνο υπηρεσίας σε περιφερειακή υπηρεσία και κάθε κριτήριο σχετιζόμενο με την ατομική και οικογενειακή κατάσταση του μέλους του ΝΣΚ, η δε ουσιαστική εκτίμηση από το υπηρεσιακό συμβούλιο της βαρύτητας των λόγων, οι οποίοι επιβάλλουν τη μετάθεση του μέλους του ΝΣΚ, δεν υπόκειται σε ακυρωτικό έλεγχο, εκτός αν συντρέχει περίπτωση κακής χρήσης της διακριτικής ευχέρειας ή πλάνης περί τα πράγματα ή μη λήψης υπόψη ουσιαστών στοιχείων (ΣΤΕ610/2020, 846/2013).

10. Επί του άρθρου 70

Στην παρ. 7 («0 χρόνος απόσπασης θεωρείται ως χρόνος πραγματικής υπηρεσίας για κάθε συνέπεια και επηρεάζει δυσμενώς υπηρεσιακή κατάσταση και εξέλιξη των λειτουργών») θα ήταν ενδεχομένως ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, να διαγραφεί η φράση «για κάθε συνέπεια».

11. Επί του άρθρου 78

Στην περίπτωση γ' της παρ. 5 («οι Επιθεωρητές και λαμβάνουν υποχρεωτικά υπόψη τους ειδικά αιτιολογημένη έγγραφη γνώμη του Προϊσταμένου του επιθεωρούμενου, οποία περιλαμβάνει αξιολόγηση σύμφωνα κλίμακα παρ. 3 του άρθρου 79, καθένα από τα κριτήρια παρ. 2 του ίδιου άρθρου»), θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο να διαγραφεί η φράση «οι Επιθεωρητές», ως πλεοναστική, δεδομένου ότι υπάρχει ήδη στην αρχή της παραγράφου. Για τον ίδιο λόγο θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, στην περίπτωση δ' της ίδιας παραγράφου, η φράση «οι Επιθεωρητές των Παρέδρων», να αντικατασταθεί από τη φράση «ως προς τους Παρέδρους του ΝΣΚ».

12. Επί του άρθρου 81

Στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 8 («Σε περίπτωση εγκλεισμού σε σωφρονιστικό κατάστημα, ο διευθυντής των φυλακών γνωστοποιεί τούτο, χωρίς καθυστέρηση στον Πρόεδρο του ΝΣΚ») θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, μετά τη λέξη «διευθυντής», να προστεθεί η λέξη «των».

13. Επί του άρθρου 84

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 («Στην τελευταία περίπτωση, η αδικαιολόγητη αποχή από την εκτέλεση υπηρεσιακών καθηκόντων, πρέπει να υπερβαίνει τις είκοσι (22) εργάσιμες ημέρες συνεχώς ή πάνω από τριάντα (30) εργάσιμες ημέρες, σε διάστημα ενός (1) έτους») θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, η φράση «πάνω από» να αντικατασταθεί από τη λέξη «τις».

14. Επί του άρθρου 90

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 3 («Αν τα στοιχεία που περιέρχονται στον αρμόδιο για την άσκηση της πειθαρχικής δίωξης, δεν πιθανολογούν τη διάπραξη πειθαρχικού παραπτώματος ή αν τα πραγματικά περιστατικά που βεβαιώνονται, δεν συνιστούν πειθαρχικό παράπτωμα ή δεν επισύρουν πειθαρχική κύρωση, λόγω εξάλειψης του αξιόποινου ή λήξης πειθαρχικής ευθύνης, η υπόθεση τίθεται στο αρχείο με αιτιολογημένη πράξη»), θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, στη φράση «αν τα στοιχεία», μετά τη λέξη «αν», να προστεθεί η λέξη «από», και η φράση «πιθανολογούν τη» να αντικατασταθεί από τη φράση «πιθανολογείται η».

15. Επί του άρθρου 93

Στην παρ. 1 («Η πειθαρχική δίωξη ασκείται με την έκδοση και επίδοσή της ή με την κλήση του λειτουργού σε απολογία σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 87 και τελειώνει με την έκδοση τελεσίδικης απόφασης»), θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, η φράση «Η πειθαρχική δίωξη ασκείται με την έκδοση και επίδοσή της», να αντικατασταθεί από τη φράση «Η πειθαρχική δίωξη ασκείται με την έκδοση και επίδοση της πειθαρχικής αγωγής». Για τους ίδιους λόγους, στο τελευταίο εδάφιο της παρ. 3, θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, η λέξη «κρίνεται» να αντικατασταθεί από τη λέξη «εξαρτάται».

16. Επί του άρθρου 94

Στην περίπτωση γ' της παρ. 5 («ο λειτουργός συλλαμβάνεται επ' αυτοφώρω κατά τη διάπραξη ποινικού αδικήματος που αποτελεί συγχρόνως και πειθαρχικό παράπτωμα»), θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, η λέξη «συλλαμβάνεται» να αντικατασταθεί από τη φράση «έχει συλληφθεί».

17. Επί του άρθρου 98

Στην παρ. 6 («Η απόφαση υπογράφεται από τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα, καταχωρίζεται σε ειδικό βιβλίο και αναφέρει τον τόπο και τον χρόνο έκδοσής της (...))», θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, για λόγους σαφήνειας, η λέξη «αναφέρει» να αντικατασταθεί από τη λέξη «περιλαμβάνει».

18. Επί του άρθρου 103

Το άρθρο 103 φέρει τον τίτλο «Οριστική παύση». Δεδομένου ότι ο τίτλος της ίδιας διάταξης στον Πίνακα Περιεχομένων του νομοσχεδίου είναι «Αυτοδίκαιη έκπτωση», χρειάζεται αντικατάσταση, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, ώστε να συμπίπτει με τον τίτλο του άρθρου στο κείμενο του νομοσχεδίου.

19. Επί του άρθρου 117

Στην παρ. 1 («Η πειθαρχική δικαιοδοσία στο διοικητικό προσωπικό του ΝΣΚ, ασκείται από το Πειθαρχικό Συμβούλιο του άρθρου 116»), θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεδειγμένο, η φράση «ασκείται από το» να αντικατασταθεί από τη φράση «ανήκει στο».

20. Επί του άρθρου 121

Το άρθρο 121 φέρει τον τίτλο «Ειδικότερες ρυθμίσεις σχετικά με τη διακίνηση εγγράφων στις υπηρεσίες του ΝΣΚ». Δεδομένου ότι ο τίτλος της ίδιας διάταξης στον Πίνακα Περιεχομένων του νομοσχεδίου είναι «Ειδικές ρυθμίσεις», χρειάζεται αντικατάσταση και συμπλήρωση, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, ώστε να συμπίπτει με τον τίτλο του άρθρου στο κείμενο του νομοσχεδίου.

21. Επί του άρθρου 125

Το παρόν αποτελεί τροπολογία (με γενικό αριθμό 1068, ειδικό αριθμό 167 και ημερομηνία 15-9-2021), που έγινε δεκτή από την αρμόδια Επιτροπή και συμπεριλήφθηκε στο νομοσχέδιο. Η τροπολογία περιέχει πέντε άρθρα. Με το άρθρο 2 της εν λόγω τροπολογίας τροποποιούνται διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου τέταρτου του ν. 3785/2009, η οποία έχει ως εξής: «Ο Οργανισμός δεν περιλαμβάνεται στο δημόσιο τομέα όπως αυτός ορίζεται κατά την κείμενη νομοθεσία, εξαιρείται της εφαρμογής του ν. 3429/2005 (ΦΕΚ 314 Α΄), όπως ισχύει, λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του άρθρου δεύτερου του παρόντος νόμου, το καταστατικό του και συμπληρωματικώς από τη νομοθεσία περί ανωνύμων εταιριών (κ.ν. 2190/1920, ΦΕΚ 37 Α΄, όπως ισχύει). Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου δεν ισχύουν οι διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού και προμηθειών αναφορικά με τις δημόσιες προμήθειες, τα δημόσια έργα και τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μελετών, που συνάπτει ο Οργανισμός».

Με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της ανωτέρω παραγράφου και προστίθεται νέο εδάφιο, οπότε οι σχετικές διατάξεις διαμορφώνονται, πλέον, ως εξής: «Ο Οργανισμός δεν περιλαμβάνεται στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα όπως αυτός ορίζεται κατά την εκάστοτε κείμενη νομοθεσία, εξαιρείται της εφαρμογής του ν. 3429/2005 (Α΄ 314), του ν. 4412/2016 (Α΄ 147), του ν. 4413/2016 (Α΄ 148) και του ν. 4354/2015 (Α΄ 176), λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας και διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του άρθρου δεύτερου του παρόντος νόμου, το καταστατικό του και συμπληρωματικώς από τη νομοθεσία περί ανωνύμων εταιριών (ν. 4548/2018, Α΄ 104). Για την εφαρμογή του παρόντος δεν ισχύουν οι διατάξεις περί δημοσίου λογιστικού και προμηθειών αναφορικά με τις δημόσιες προμήθειες, τα δημόσια έργα και τις δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μελετών,

που συνάπτει ο Οργανισμός. Εφόσον ο Οργανισμός θεωρηθεί ότι αποτελεί φορέα της Γενικής Κυβέρνησης, ο Οργανισμός εξαιρείται από κάθε διάταξη που διέπει τους φορείς που έχουν ταξινομηθεί ως Φορείς Γενικής Κυβέρνησης ή αναφέρεται στους Φορείς αυτούς, συμπεριλαμβανομένου του συνόλου των διατάξεων του ν. 4270/2014 (Α΄ 143), καθώς και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού εκδοθέντων προεδρικών διαταγμάτων και εκδοθεισών υπουργικών αποφάσεων, και υποχρεούται αποκλειστικά και μόνο στην υποβολή των ακολούθων δημοσιονομικών στοιχείων και αναφορών: α. σχεδίου Μ.Π.Δ.Σ για τον Οργανισμό, αποκλειστικά και μόνο όσον αφορά την παροχή στοιχείων, β. ετήσιου προϋπολογισμού και οποιασδήποτε αναμόρφωσής του, γ. μηνιαίας αναφοράς εκτέλεσης προϋπολογισμού και δ. σύνοψης στοιχείων μητρώου δεσμεύσεων (σε μηνιαία και ετήσια βάση)».

Επισημαίνεται, καταρχάς, ότι η προτεινόμενη εξαίρεση από κάθε διάταξη που εφαρμόζεται σε νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν ενταχθεί στο Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης δεν συνεπάγεται, αυτονόητα, και τη μη ένταξη στους εν λόγω Φορείς, καθώς η εν λόγω απόφαση ανήκει αποκλειστικά στην Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛ.ΣΤΑΤ.), η οποία ενεργεί ως εθνική στατιστική αρχή, σύμφωνα με το άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαρτίου 2009 (ΕΕ L 87 σελ. 164). Η κατάρτιση -και η τακτική ενημέρωση- του στατιστικού Μητρώου των Φορέων της Γενικής Κυβέρνησης αποτελεί υποχρέωση όλων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ορθή οριοθέτηση του θεσμικού τομέα της Γενικής Κυβέρνησης, όπως αυτός ορίζεται από το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών – ESA 2010, βάσει των συγκεκριμένων κριτηρίων που καθορίζονται στον Κανονισμό (Ε.Ε.) 549/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για το ευρωπαϊκό σύστημα εθνικών και περιφερειακών λογαριασμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ L 174 της 26.6.2013) (βλ. από 31-8-2021 Έκθεση της Επιστημονικής Υπηρεσίας της Βουλής, παρατήρηση υπ' αρ. 5). Θα ήταν, ενδεχομένως, ενδεικτικό, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, στο προτεινόμενο ως νέο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου τέταρτου του ν. 3785/2009, να διατυπωθεί σαφέστερα η φράση «Εφόσον ο Οργανισμός θεωρηθεί ότι αποτελεί φορέα της Γενικής Κυβέρνησης», δεδομένου και ότι στην παράγραφο 1 β΄ του άρθρου 14 του ν. 4270/2014 δίνεται ο εξής ορισμός: «Γενική Κυβέρνηση: περιλαμβάνει τρία υποσύνολα, εφεξής αποκαλούμενα υποτομείς: της Κεντρικής Κυβέρνησης, των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) και των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ), σύμφωνα με τους κανόνες και τα κριτή-

ρια του Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών (ΕΣΟΛ). Οι φορείς εκτός Κεντρικής Διοίκησης, που περιλαμβάνονται στους υποτομείς της Γενικής Κυβέρνησης (εφεξής «λοιποί φορείς της Γενικής Κυβέρνησης»), προσδιορίζονται, ανά υποτομέα, από το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης, που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και αποτελούν ξεχωριστά νομικά πρόσωπα που εποπτεύονται από φορείς της Κεντρικής Διοίκησης ή από ΟΤΑ».

Αθήνα, 20 Σεπτεμβρίου 2021

Οι εισηγητές
Κωνσταντίνος Δεληκωστόπουλος
Νικόλαος Παπαχρήστος
Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος
Νομοτεχνικής Επεξεργασίας
Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος
Αναπληρωτής Καθηγητής του Πανεπιστημίου
Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Α΄ Διεύθυνσης
Επιστημονικών Μελετών
Αντώνης Παντελής
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής
του Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου
Κώστας Μαυριάς
Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών